

[Madsen-Mygdal.]

blev foreslaaet og vedtaget. Moratorier, uder at der fra nogen Side rejstes nogen egentlig Indvending derimod. Ja, det er ganske rigtigt, der blev vedtaget Love, der godt kan betegnes som Moratorier. Men det forekommer mig rigtignok dristigt, at det ærede Medlem vil sammenligne det, der blev vedtaget den Gang — i en ganske anden Situation, men for øvrigt helt bortset fra Situationen — med, hvad der her er Tale om. Loven af 20. August 1914 gælder aldeles ikke Renter og Afdrag; den angaar kun selve Gældsbeløbet, med hvis Tilbagebetaling der kan gives Henstand, naar det forfalder til Betaling, men dog ikke udover 3 Maaneder, længere gælder Henstanden ikke. Det er noget lignende, som vi for øvrigt fra alle Sider har været enige om at vedtage, vistnok i Loven om Tvangsauktioner; ogsaa der skulde der gives en Henstand paa indtil 3 Maaneder. (*Justitsministeren* [Zahle]: Og saa videre!). Ja, dette „og saa videre“ vilde jeg helst være fri for at høre; men jeg haaber ikke, at Justitsministerens Afbrydelse betyder noget andet end, at det virkelig er 3 Maaneder, og at det kun er ganske undtagelsesvis af Grunde, som er omtalt, at en yderligere Forlængelse kan finde Sted.

I Loven af April 1915 er der heller slet ikke Tale om Henstand for Renter og Afdrag, ej heller for selve Gældens Hovedstol, for de Afdrag eller Gældsbeløb, der forfalder af sig selv, om jeg saa maa sige, i Henhold til den oprettede Kontrakt. Denne Lov af April 1915 tilsigter alene at undgaa den panikagtige Opsigelse af Panteobligationer, som var ved at udvikle sig paa det Tidspunkt, hvor Konvertering af Laanene var saa godt som umulig, og hvor Opsigelser derfor kunde være katastrofale. Men det hedder udtrykkeligt i Loven af April 1915 — og det beder jeg det ærede Medlem og andre ærede Medlemmer at lægge Mærke til —, at det er en Betingelse for, at en saadan Opsigelse kan forhindres, og at en saadan direkte Ændring af de bestaaende Forhold kan finde Sted, at Renter og Afdrag er betalt til retmæssig Tid.

Se, det er jo noget ganske andet. Man stiller ligefrem som Betingelse: Hvis der mangler Renter og Afdrag, saa kan Laanene opsiges. Det er ganske modsat det, som her er foreslaaet. Bevæggrunden til det, der den Gang blev gennemført, var dette — jeg kan anføre det efter det radikale Partis Ordfører, Hr. Edvard Larsen —, at man paa det Tidspunkt stod med Opsigelser, der alene for København androg

over 10 Mill. Kr., og for hele Landet var Opsigelserne oppe paa langt større Beløb. Det er bemærkelsesværdigt, at dette Forslag blev støttet af Kreditforeningernes staaende Udvalg, ganske sikkert motiveret af Kreditforeningernes Frygt for, at der kunde blive opsagt en hel Del Prioriteter, som det kunde blive vanskeligt for Debitorerne at faa erstattet med nye Laan, saaledes at Tilliden til Realkreditten netop derved kunde komme til at lide alvorlig Skade.

Men dette her er aldeles ikke det samme eller noget lignende, det er noget ganske andet, nærmest det modsatte. Loven af 1915 var et Værn for Realkreditten, det var et Ønske, et Krav, der netop fremkom fra Kreditforeningernes Side; men jeg tror, man maa sige, at det, her foreligger, er et Angreb paa Realkreditten, og hvis det ærede Medlem Hr. Jesper Simonsen og jeg ikke kan blive enige om det, saa er vi i hvert Tilfælde, forstaar jeg, enige om at ville høre, hvad de Mænd, der har med den Slags Ting at gøre, siger, og saa kan vi jo opsætte Diskussionen, indtil vi har hørt det.

Det ærede Medlem Hr. Jesper Simonsen var dernæst inde paa en Omtale af § 1, ogsaa den højtærede Justitsminister beskæftigede sig med Omtalen, af denne Paragraf. Baade det ærede Medlem Hr. Jesper Simonsen og den højtærede Justitsminister hævdede, at § 1 var meget klart affattet, og at enhver vilde kunne se, at Loven kun omfattede solvente Landbrugere.

Den højtærede Justitsminister sagde i den Anledning til mig, at naturligvis skulde man læse Lovforslaget med Omhu. Ja, det er jo rigtigt nok, men jeg maa sige, at efterhaanden, som det Sprog, hvori Lovforslagene skrives, bliver værre og værre, skærpes Kravene til Omhu i høj Grad. Jeg vil henstille til den højtærede Justitsminister at skrive Lovforslagene paa en saadan Maade, at man kan forstaa, hvad Meningen er, ved umiddelbart at gennemlæse dem. (*Justitsministeren* [Zahle]: Det kan ikke undgaa, naar man læser dem). Jeg vil sige til den højtærede Justitsminister, at jeg skal være meget villig til at underkaste mig en Voldgift af juridisk eller sprogligt sagkyndige, og hvis den højtærede Justitsminister vil stille sig ved Siden af mig, vil jeg for mit Vedkommende underkaste mig et saadant Skøn over, hvem der har Ret. Den højtærede Justitsminister mente at vide, at afdøde Edvard Brandes vilde vende sig i sin Grav, hvis han havde hørt mine Udtalelser; jeg tror ganske modsat, at han vilde vende sig i sin Grav, hvis han hørte en tidligere Ministerkollega staa og forsvare